

УПУТСТВО ЗА ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЕВА ЗА ВРАЋАЊЕ ИМОВИНЕ НА ОСНОВУ ЗАКОНА О ОТКЛАЊАЊУ ПОСЛЕДИЦА ОДУЗИМАЊА ИМОВИНЕ ЖРТВАМА ХОЛОКАУСТА КОЈЕ НЕМАЈУ ЖИВИХ ЗАКОНСКИХ НАСЛЕДНИКА

Дана 27. фебруара 2016. године на снагу је ступио Закон о отклањању последица одузимања имовине жртвама холокауста које немају живих законских наследника („Сл. гласник РС“ бр. 13/2016).

Одредбом члана 13. прописано је да **захтев** у смислу овог закона **подноси јеврејска општина**, док је одредбом члана 2. став 1. тачка б. прописано да се под појмом „захтев за враћање одузете имовине“ подразумева захтев који на основу овог закона подноси јеврејска општина **на чијем се подручју налази одузета непокретност**.

Одредбом члана 14. прописано је да се захтев може поднети у року од 3 године од дана ступања на снагу овог закона, што значи да је последњи дан рока за благовремено подношење захтева 27. фебруар 2019. године.

За подношење захтева није прописан посебан образац, као што је то примерице било за подношење захтева у складу са одредбама Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Сл. гласник РС“ бр. 72/2011, 108/2013, 142/2014 и 88/2015), али су одредбом члана 15. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама холокауста које немају живих законских наследника прописани подаци које захтев треба да садржи, као и докази које уз захтев треба приложити. У складу са одредбом члана 57. ст. 1. и 2. Закона о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ“ бр. 33/1997 и 31/2001 и „Сл. гласник РС“ бр. 30/2010) захтев мора бити потписан и у истом требају бити наведени основни подаци о подносиоцу, те ко је његов заступник. Стога је, да би олакшала посао подносиоцима захтева, Агенција за реституцију урадила образац захтева за враћање одузете имовине, који подносиоци захтева могу користити. Али исти није обавезан за странке.

У обрасцу захтева је наведена Агенција за реституцију као орган коме се захтев подноси. Захтев садржи и основне податке о подносиоцу: назив, седиште (са пуном адресом, која укључује и улицу и број), матични број, лице које заступа јеврејску општину као подносиоца и контакт телефон и адреса електронске поште (контакт телефон и адреса електронске поште нису обавезни елементи захтева, али је препоручљиво да буду наведени).

Ако је бивши власник (лице коме је одузета имовина) био физичко лице, у захтеву би требали бити наведени подаци о његовом имену, имену једног родитеља, презимену и адреси, а ако је бивши власник правно лице (нпр. задужбина чији је бенефицијар била јеврејска општина) требали би бити наведени подаци о називу и седишту тог правног лица. Важно је напоменути да на једном захтеву не би требала бити обухваћена имовина одузета од два или више бивших власника (видети одредбу члана 14. став 3. закона).

Кад је у питању имовина чије се враћање тражи захтевом, неопходно је навести врсту и назив одузете имовине (нпр. пољопривредно земљиште), потом величину, односно површину одузете имовине (нпр. 5 катастарских јутара и 1430 квадратних хвати), потом место где се имовина налази (нпр. Суботица), јер постоје катастарске општине које имају исте називе, али се налазе у различитим политичким општинама, односно јединицама локалне самоуправе (тако примерице КО Стари Град постоји и у Суботици, али и у Београду), потом број парцеле и назив катастарске општине по старом премеру (у време одузимања), с тим што треба обратити пажњу да ли су одузете парцеле биле катастарске или земљишнокњижне (у оним подручјима где ови бројеви нису истоветни-углавном у Срему, донекле и Банату), јер је то неопходно навесети месно надлежној служби за катастар непокретности приликом подношења захтева за идентификацију парцела. Захтев треба да садржи и број или бројеве кат. парцела новог (данашњег) премера (кат. парцела на којима се данас налази одузета имовина), осим у случају кад је одузета имовина била обухваћена комасацијом након одузимања. На крају, неопходно је навести и податке о изгледу одузете имовине (нпр. у време одузимања било обрадиво земљиште).

Кад су у питању покретне ствари, требало би дати што прецизнији опис те ствари ради њене идентификације (нпр. слика Уроша Предића „Херцеговачки бегунци“), те место где се та ствар данас налази (нпр. у згради Општине Бечеј, Трг ослобођења 2, Бечеј).

Ако се тражи више непокретности и/или покретних ствари, пожељно би било, ако се попуњава понуђени образац захтева, означити словима имовину код попуњавања истог. Нпр. врста и назив одузете имовине: под а) стамбена зграда, под б) пољопривредно земљиште; површина стамбене зграде под а), површина пољопривредног земљишта под б); место где се налази стамбена зграда под а), а место где се налази пољопривредно земљиште под б); број парцеле и назив кат. општине по старом премеру на којој се налазила зграда у време одузимања под а) и исто то за пољопривредно земљиште под б); број кат. парцеле и назив кат. општине где се зграда данас налази под а) и исто то под б) за пољопривредно земљиште итд.

У захтеву је неопходно навести и одлуку о одузимању предметне имовине, те податке о праву својине бившег власника на тој имовини (нпр. земљишнокњижни уложак бр. 132, КО Суботица). Захтев треба да садржи и чињенице које указују да је бивши власник-физичко лице био припадник Јеврејске заједнице, односно да је бивши власник-правно лице био у функцији Јеврејске заједнице (нпр. оснивачким актом Задужбине ДК је било превиђено да је циљ задужбине ...).

У захтеву би било пожељно навести и доказе који се прилажу уз захтев. **Докази које је неопходно приложити уз захтев** прописани су одредбом члана 15. став 2. закона. То су:

- одлука о одузимању имовине;
- уверење месно надлежне службе за катастар непокретности о идентификацији старих парцела на којима су се налазиле одузете непокретности, осим за оне непокретности које су након одузимања биле обухваћене комасацијом;
- извод из листа непокретности за идентификоване катастарске парцеле (за непокретности);
- извод из регистра за покретне ствари (централне регистре културних добара воде: Републички завод за заштиту споменика културе, Народни музеј у Београду, Архив Србије, Народна библиотека Србије и Југословенска кинотека, МУП води регистар за оружје, аутомобиле итд.)
- изводи из земљишних књига или оверени преписи старих земљишнокњижних уложака у које је имовина била уписана пре одузимања.

Уз захтев се могу приложити и други докази.

Захтев може садржавати и предлоге (нпр. предлог да се изврши саслушање сведока).

На крају, захтев треба бити потписан од стране заступника или пуномоћника подносиоца захтева.

Уколико захтев не садржи све податке, подносиоцу захтева ће бити наложено да захтев уреди у року од 120 дана од дана пријема обавештења о томе. Ако подносилац захтева не уреди исти у року од 120 дана од дана пријема обавештења захтев се одбацује (члан 16. став 2. закона). Дакле, рок за уређивање захтева је законски, а не службени рок (рок који одређује сл. лице). Законски рокови се не могу мењати или продужавати од стране органа који води поступак, осим кад је то изричито прописано законом, што овде није случај.